

Motion av Agnetha Boström m. fl. (MP) om att upprätta en handlingsplan inom SLL för att förbättra diagnostiseringen av flickor med autism och ADHD

En avhandling i psykiatri från Sahlgrenska Akademin i Göteborg (Svenny Kopp, Girls with social and/or attention impairments, 2010) har visat att bara var tionde flicka med autism eller ADHD får rätt diagnos från start. En anledning kan vara att nästan all forskning om detta handlar om pojkar. Diagnosen autism ställs oftast i fyra- och femårsåldern, men avhandlingen visar att diagnosen för flickor ofta ställs betydligt senare än så, i många fall inte förrän i tidiga tonåren.

Flickor får ofta dåligt underbyggda eller otillräckliga diagnoser. En flicka måste också vara sjukare för att få vård, i jämförelse med en pojke. En utredning av en flicka kan till exempel stanna vid att hon har familjerelationsproblem och ätstörning, trots att detta kan vara symptom på ett allvarligt funktionshinder, som Aspergers Syndrom.

Det finns flera viktiga skäl till att upptäcka dessa funktionshinder så tidigt som möjligt. Tidig diagnos underlättar för familj och omgivning att förstå varför barnet är annorlunda. Diagnosen ger också förhoppningsvis tillgång till habilitering, insatser och stöd från samhället. För barnet kan tidig diagnos och tidiga insatser minska risken att utveckla olika problembeteenden och också klara skolan och den sociala samvaron bättre. Det är kliniskt bevisat att många barn som får insatser tidigt utvecklas positivt.

Att färre flickor än pojkar får diagnosen autism eller Aspergers syndrom beror delvis på att flickor drabbas mer sällan än pojkar. Men det beror också som avhandlingen visar på att flickornas problem inte upptäcks lika ofta. I en vanlig befolkning beräknas en person av 250 ha Aspergers syndrom. Av dem beräknas det vara två till fyra gånger så många pojkar som flickor. Men tittar man på vilka som faktiskt får en diagnos inom autismspektrumet, är skillnaden mellan könen mycket större. Då går det åtta pojkar på en flicka. Den skillnaden är så stor att den inte enbart kan förklaras av att pojkar oftare drabbas av autism än flickor.

I de studier av autism som finns är antalet flickor som deltar ofta lågt. Därför är kunskapen om flickor och autism fortfarande liten. Att det saknas studier på flickor med autism gör att det blir svårare att diagnostisera dem. Diagnostikriterierna har tagits fram utifrån de studier som gjorts. Eftersom det ingått fler pojkar än flickor i studierna, så beskriver diagnostikriterierna hur symtomen visar sig hos pojkar. Man har trott att kriterierna passar för båda könen. Det har också visat sig att äldre flickor ibland inte utreds lika noggrant som yngre flickor eller pojkar. En av anledningarna kan vara att man missar information från föräldrarna. Andra studier visar att det är nödvändigt att använda flera olika informationskällor för att ställa diagnos.

Landstingsfullmäktige föreslås besluta

att inom SLL upprätta en handlingsplan för hur diagnostiseringen av flickor med autism och ADHD kan förbättras och kvalitetssäkras

Stockholm den 12 oktober 2010

Agnetha Boström

Raymond Wigg

Åke Askensten

Yvonne Blombäck

Björn Sigurdsson

Cecilia Engström

Kaija Olausson

Peter Eller

Jakob Dencker

Åsa Öckerman